

Głos Nauczycielski

ORGAN MINISTERSTWA OŚWIATY
I ZWIĄZKU ZAWODOWEGO NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

Nr 34

WARSZAWA, 23 SIERPNIA 1953 R.

CENA 30 GR

Witamy konferencje sierpniowe

W numerze:

Kształtowanie naukowego poglądu na świat w procesie nauczania
Politechniczka na lekcjach matematyki
A. S. Makarenko o wychowaniu seksualnym
Przeciw sekciarstwu i oportunizmowi
Wyrabiamy sami pomoce naukowe
Specyfika procesu dydaktyczno - wychowawczego w szkole dla pracujących

Tegoroczne konferencje sierpniowe odbywają się w czasie, kiedy masy pracujące na całym świecie odnoszą widoczne zwycięstwa nad zbrodniczymi siłami imperializmu, a serca ludzi pracy coraz mocniej krzepi nadzieja utrzymania pokoju.

Dzieje się tak dlatego, że z dnia na dzień w ostrej walce o szczęście prostego człowieka pogłębia się świadomość ludzi pracy, rośnie solidarność i aktywność wszystkich uczciwych ludzi — walczących o sprawiedliwość, o chleb, o pokój.

Rola nauczyciela w kształtowaniu, przetwarzaniu i pogłębianiu świadomości mas jest olbrzymia. Na tym polega wielka polityczna waga naszej pracy i w tym leży piękno naszego nauczycielskiego zawodu. Polska Rzeczpospolita Ludowa powierza nam wielkie zadanie kształtowania tej świadomości i darczy nauczyciela wielkim zaufaniem i szacunkiem.

Nielatwa jest nasza praca, nielatwe są jeszcze warunki bytowe nauczycieli, ale zawód nasz jest piękny i otoczony szacunkiem całego narodu. Jesteśmy świadomymi współtwórcami i bojownikami o nowy, sprawiedliwy ustrój, o zwycięstwo pokoju i socjalizmu. Idziemy w jednym szeregu z milionowymi masami ludu pracującego miast i wsi w Polsce i na świecie — u boku klasy robotniczej, jedynej klasy zdolnej i powołanej do tego, by zbudować ustrój bez klas, bez wyzysku — jedynej klasy, która dzięki swej roli opierać się musi o wiedzę i dbać o rozwój nauki.

W pełnym poczuciu odpowiedzialności za losy naszej ojczyzny i za przyszłość młodego pokolenia zwiększymy swoje wysiłki.

Będziemy nieustannie rozszerzać własne wykształcenie, pogłębiać znajomość zasad marksizmu-leninizmu, tej wielkiej teorii o przeobrażaniu świata w rewolucyjnej praktyce, tej żywej wytycznej działania.

Będziemy budzić w dzieciach zamiłowanie do wiedzy i przekonanie, że dzięki niej człowiek jest w stanie nie tylko zrozumieć, co się dzieje na świecie, ale także świat ten przekształcić na lepszy, sprawiedliwszy, słusniejszy.

Będziemy w młodym pokoleniu zaszczipać wojujący optymizm ludzi, którzy wierzą we własne siły, będziemy uczyć szacunku dla pracy i utwierdzać pewność, że można tu, na ziemi, zapewnić człowiekowi pracy obiektywne warunki szczęścia, sprawiedliwość społeczną i wolność.

Będziemy budzić w sercach dzieci i młodzieży płomienne, namiętne uczucia patriotyczne, uczucia takiej miłości, która nie zna litości dla wrogów ludowej ojczyzny, która nie cofnie się przed żadnymi ofiarami i która będzie także sprawdzalna w codziennym życiu, w codziennej pracy, w codziennym trudzie.

Będziemy uczyć młode pokolenie rozumnego gospodarowania wspólnym dobrem, szacunku dla własności społecznej, troski o własną szkołę, klasę, książkę, będziemy uczyć oszczędności, gospodarności.

Będziemy budzić aktywność dzieci i młodzieży w walce o zwycięstwo nowego nad starym, będziemy uczyć rozumnego i krytycznego patrzenia na otaczające zjawiska i kształtować nieprzejednaną postawę w walce ze wszystkim, co wsteczne, złe, zakłamanie, fałszywe i podstępne.

Będziemy własną postawą i własnym żywym przykładem uczyć dzieci i młodzież, że „praca jest prawem, obowiązkiem i sprawą honoru każdego obywatela”, że karność i dyscyplina, obowiązkowość i wytrwałość w pracy stanowi o moralnej i politycznej wartości człowieka.

Pamiętać będziemy zawsze, że w każdej maleńkiej szkółce, w każdej klasie, w każdej chwili wypełniamy część tej pracy, która kolejnymi wielkimi osiągnięciami znaczą etapy naszej historii, dzięki której ludzie Polski Ludowej wnoszą i wznosić będą wspaniałe, historyczne budowle socjalizmu.

Prof. JAN DEMBOWSKI
Marszałek Sejmu, Prezes PAN

Nauka polska oczekuje na nowych pracowników, dobrze przygotowanych i umiejących walczyć ze wstecznictwem w nauce i życiu społecznym. Podstawy wiedzy i naukowego poglądu na świat, gorące umiłowanie nauki — gruntuje już szkoła podstawowa i średnia. Dlatego Polska Akademia Nauk walczy o przywrócenie do pracy nauczyciela, ceni jego trud, śledzi jego zmagania i osiągnięcia w wychowaniu nowego człowieka epoki socjalizmu.

J. Dembowski

JAN GOLDZIK
Górnik

Jako członek Komitetu Rodzicielskiego Szkoły Podstawowej nr 1 w Stalinoogrodzie często mam sposobność obserwować, jak szkoła wychowuje nasze dzieci. Gdy powracam z roboty w kopalni „Stalinoogrod”, z radością widzę, jak syn mój Rudolf, uczeń kl. VI, bierze się do nauki. Nauczyciele naszej szkoły, a jak styszę — i inni także — dokładają wielkich starań, by dziecko rozwijało swój umysł, zdobywało prawdziwą wiedzę o świecie, pozbywało się zabobonów, którymi kiedyś nas karmiono. Gdy porównuję szkołę dzisiejszą z tą, do której ja chodziłem — stwierdzam, że teraz poziom nauki jest o wiele wyższy. Inny jest też stosunek nauczyciela do ucznia. Nas straszono biciem lub dwójką, dziś zaś — nauczyciele po przyjacielsku przekonują młodych, budzą w nich zaufanie do szkoły, a zapal do nauki, do pracy.

Prof. T. TOMASZEWSKI
Dyrektor Instytutu Pedagogiki

Konferencje sierpniowe stanowią dla podstawowe warunki. Pierwszą potężną naradę wywołują nauczyciele z naczelną konkretnością. Obracając się z nimi, nauczyciele skupiają uwagę na konkretnych warunkach pracy, nienależnie do nich, ze szczególną uwagą dyskutujemy o tym, co jest dla nas najważniejsze, o tym, co musimy osiągnąć, jeśli zawierzamy im. Drugi warunek powodzenia tych konferencji to ciągłość problematyki. Jest pełną korzyść, muszą być spełnione rzeczy wielkiej wagi, aby aktualnie

cy Goldzik Jan

KONSTANTY ILDEFONS GAŁCZYŃSKI

Wiersz o wielkiej wdzięczności

Kierownictwu i Wykładowcom Liceum
Ogólnokształcącego im. Narcezy Zmichowskiej w Warszawie

W życiu to takie proste:
przyszłość człowieka, rękę uścisnął, podziękował,
ale w poezji trudniej,
poezja to trudne słowa.

Uścisk dłoni to jedna chwila,
gest paru sekund,
ale poezja ma być jak drzewo, co się schyla
nad nurtem naszego wieku;

I ptaki mają być na tym drzewie,
i promienie słonecznych wiele.
Ja w tym wierszu wypowiadam całego siebie
dla was i o was, nauczyciele:

fizycy i matematycy,
poloniści i biologowie,
pochwałę waszej pracy
śpiewam w gorącym słowie.

Bezmierny mój dług wdzięczności,
więc strosf mi potrzeba jak w słońcu grająca kapela,
żeby po całym kraju rozlać się, rozgłosił
wysięk nauczyciela.

Sława po całej ziemi,
sława po świecie szerokim
tym, którzy uczą chemii,
i tym, którzy geologii!

Jakże nie pisać wiersza,
jakże nie płonąć w podzięce
za światło, co się rozszerza,
za dar najpiękniejszy, za wiedzę!

Nasz świat jest słonecznym światem,
nasz świat na wiedzy stoi —
i dlatego dziś wieniec oświaty,
o przyjaciela moi!

I dlatego dzisiaj rano
w mojej Ludowej Warszawie
śpiewam razem z czerwowym ptakiem,
nauczycieli sławie.

Wszecplmy młodzieży szacunek do pracy i przekonanie, że dobra nauka to patriotyczny obowiązek każdego ucznia

dyskutowane zagadnienia nie były tylko wyrwanym fragmentem pracy nauczycielskiej. Uczestnicy konferencji musieli dobrze rozumieć, dlaczego dla nas również w pewnym sensie takie właśnie, a nie inne zagadnienie okresu podsumowania i formułowania wysuwa się w tym roku na czoło, jak wytycznych do pracy w następnym etapie. Dyskusja na konferencjach musi być rozumiana i roczny dorobek Instytutu służy szkole, omawiany jako etap długofalowej walki o realizację podstawowych zadań i dopomaga nauczycielowi, gdzie braki i dań naszej szkoły; dyskusja powinna być wyrażać do poprzedniego etapu i na następne konferencje przynosić. Konferencje spełnią swoje zadanie, jeśli ich uczestnicy opuszczają je uświadomieni sobie wyraźnie, czy i o ile postąpili już naprzód w stosunku do poprzedniego etapu.

JAN WIERCEK
Ciepłopodzielca

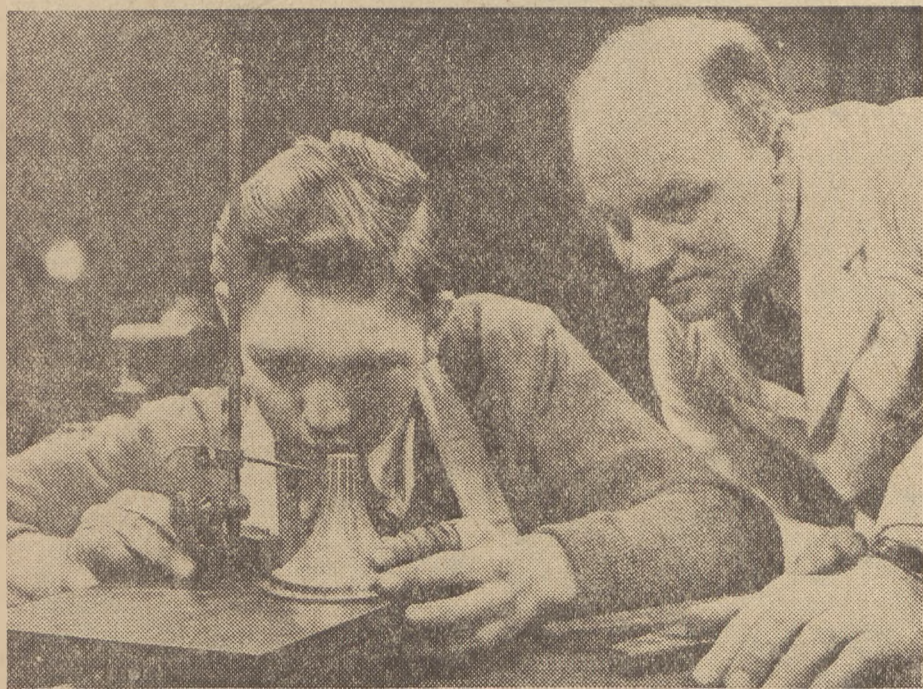
W roku 1950 założyliśmy w naszej szkole światła ich. Umysł, by umiały odróżnić, w Prandocinie (gm. Kacice, pow. nie prawdę od fałszu. Aż się nieraz Miechów), spółdzielnię produkcyjną, dziwie, jak mój synek Janek, uczeń kl. II, opowiadać zaczęło o spółdzielni produkcyjnej, o tym, jak się Polacy zjednoczyli, jak buduje. Wiażymy to dobrze w nas, że nie jesteśmy sami w świecie. Nauczyciele naszej szkoły podstawowej byli dla nas życzliwi, radzili nam i pomagali. Od moich dzieci, które wtedy uczyły się w różnych szkołach, miałem także zachęty. Córka, studentka i ciężka praca. Dlatego w czasie konferencji sierpniowej, kiedy nauczyciele radzą nam nad wychowaniem naszych dzieci, chcę złożyć serdeczne podziękowanie elektryczne w innych wsiach tak, jak w naszej teraz zabłysło. A druga córka poszła wtedy pierwsza w całość okolicy na ochotnika do SP, gdzie tak nauczyciela się krąwiectwa, że dziś nad odpowiedzialną pracę w warsztatach krąwiectwa. Tak, szkoła w Polsce Ludowej pomogła młodym dzieciom stać się pożytecznymi ludźmi.

Jestem członkiem Komitetu Rodzicielskiego i dlatego nieraz widzę, jak nasza szkoła (dziś 5 naucz., przed wojną 1) wychowuje dzieci, jak roz-

Wierce Jan

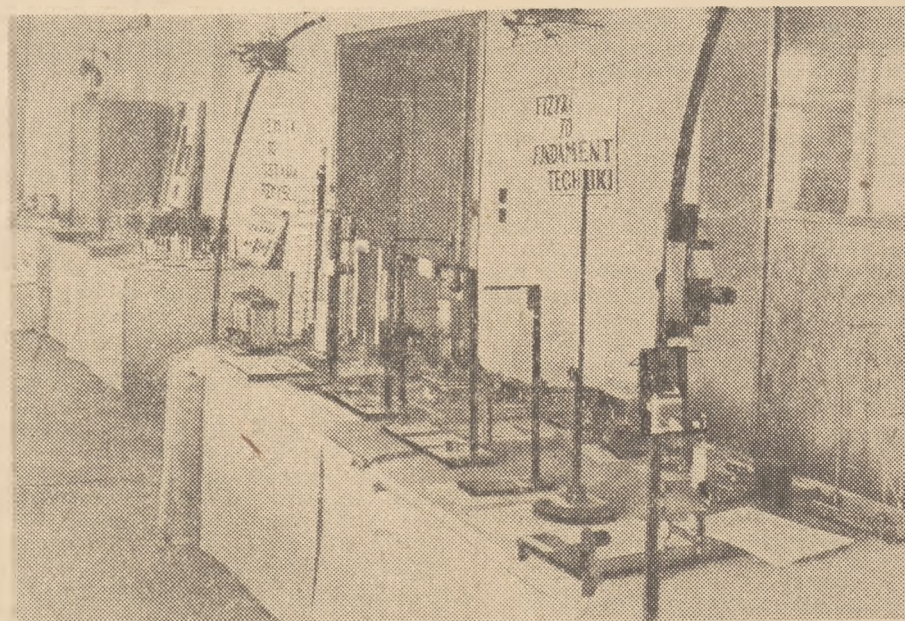
Organizując pracę na działkach przyszłolnych przekonamy młodzież, że człowiek jest w stanie nie tylko zrozumieć zjawiska zachodzące w świecie, ale również ten świat zmienić

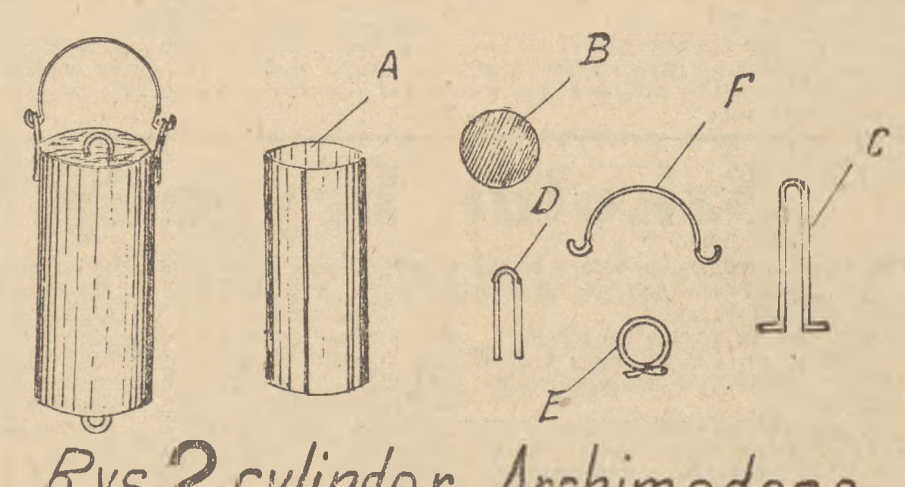
Będziemy budzić w dzieciach zamiłowanie do rzetelnej wiedzy

Przodujący nauczyciel

Wystawa pomocy naukowych wykonanych przez uczniów w pracowniach MDK
w Gdyni.

Cylinder Archimedes — wykonany przez kółko techniczne szkoły podst. w Grodnie, pow. Kutno, pod kierunkiem nauczyciela Antoniego Paszkiewicza. Pomoc z fizyki dla kl. VI. Materiał: 2 cylindry od ogniwa z bateryjki kieszonkowej, smoła, drut, cyna do lutowania.

INSTYTUT PEDAGOGIKI SEKCJA KSZTAŁCENIA POLITECHNICZNEGO

d) kartograf (a) (uzyskanie k. górnych i dolnych).

Zakład Szkolenia Inwalidów we Wrocławiu
(ul. Tatarska 4, 17-18):

a) mechanika precyzyjna (uzyskanie k. dolnych).

b) łódkarstwo (uzyskanie jednej k. górnej i jednej jednej dolnej).

c) rymarstwo dla wsi (PGR).

d) szustarstwo (dla głuchoniemych).

e) dziewiarsztwo (dla głuchoniemych).

f) utrwalanie i utrwalanie niewiedomości.

g) księgowość rolna.

h) spawalnictwo.

i) praca w warsztatach (wszystkie dla inwalidów z uszkodzeniem jednej k. górnej).

j) obsługa centrali telefonicznych (dla inwalidów z kaleczami zlozonymi - np. raka).

Zakład Szkolenia Inwalidów w Przemyślu
(ul. Tatarska 4):

a) krawiectwo damskie - malarstwo (uzyskanie jednej k. dolnych).

b) dziewiarsztwo (głuchoniem).

Szkola Przysposobienia Zawodowego Głuchoniemych w Krakowie (ul. Świdawska 13):
(ul. Świdawska 13):

A black and white portrait of a middle-aged man with dark hair, wearing a suit jacket, white shirt, and dark tie. He is looking directly at the camera with a serious expression. The background is a light, textured gray.

Przygotowani na tę samą konferencję, najlepší uczniowie siódmych klas szkół rzeszowskich rozwiązywali uprzednio te zadania, które potem wypełniły treść lekcji z uczniami klas III z Wysokiej Strzyżowskiej. Okazało się, że owo najlepší uczniowie klas siódmych rozwiązywali te zadania: dłużej i wolniej, wykonując piśmiennie na tablicy te działania, których wyniki podawały dzieci z Wysokiej Strzyżowskiej niezwykłe szybko z pamięci.

Pomoc do nauki geografii potrzebna przy ustalaniu pojęcia czasu słonecznego.

* Szczegółowy opis sposobu wykonania tych pomocy ukaże się w wydawnictwie Inst. Ped. pt. „Pomoce naukowe wykonywane przez szkoły”

Wydział Oświaty przy Prez. PRN w Chodzieży organizuje w dniu 30 sierpnia dla nauczycieli, ich rodzin, komitetów rodzicielskich i opiekunów wychieczko do niedługo odkrytego grodu nadnoteckiego (w Ujściu) z IX i X wieku. Uczestnicy wychieczko zwiną także ujską hutę szkła, wezmą udział w spotkaniu z członkami muzycznego klubu sportowego „Unia”. Dzień ten będzie również urozmaicony zawodami sportowymi (piłka nożna, siatkówka i koszykówka).

Śledzona zawodu

NAUCZYCIEL MATEMATYKI Z DZIAŁDOWA

W odpowiedzi na apel kol. Hawlickiego, rzucony dla uczczenia 10-lecia Polski Ludowej — zobowiązuję się w bież. roku szkolnym 1953/54 wykonać z uczniami następujące pomoce naukowe do matematyki (dział stereometrii) i regularnie wykorzystywać je na lekcjach:

- 1) model trójkąta ruchomego (do wykazania sumy i różnicy dwóch boków trójkąta),
- 2) 40 różnych modeli brył szkieletowych,
- 3) 20 siatek brył z tektury i płótna,
- 4) koło trygonometryczne (do wykazania zmienności $f(x)$),
- 5) opisy pomocy naukowych własnego pomysłu opublikuje w czasopiśmie „Matematyka“, a także przekaże 10 modeli dla szkół podst. na

Zobowiązanie swoje wykonam do 10 lutego 1954 r.

CZESŁAW NOWICKI
naucz. Szkoły Ogólnokształc. Stop. Podst. i Lic.
w Działdowie

KIEROWNIK SZKOŁY WIEJSKIEJ

W odpowiedzi na apel kol. Józefa Hawlickiego, dla upogłdowienia lekcji, a przez to samo dla podniesienia poziomu nauczania w mojej szkole, zobowiązuje się:

- spopularyzować apel, kol. Hawlickiego wśród nauczycieli mojej szkoły,
- wykonać własnego pomysłu przyrząd do wykazywania środka ciężkości,
- wykonać 3 dynamometry.

WACŁAW MACHTYŁOWICZ
 er. szkoły w Dąbrowicach Starych,
 pow. kolski

NAUCZYCIEL ZASADNICZEJ SZKOŁY
ZAWODOWEJ

Podjmując apel kol. Józefa Hawlickiego, wzywając wszystkich nauczycieli do produkowania we własnym zakresie pomocy naukowych, zobowiązuję się:

- a) wykonać przy pomocy nauczycieli zawodu i kółka młodych matematyków pełen zestaw brył z pretów żelaznych, drzewa i tektury, przedstawiających wszystkie bryły przewidziane programem nauczania.

b) opracuję i sporządzę specjalne modele brył do wyjaśniania poszczególnych twierdzeń stereometrycznych.

Wszystkie pomoce wykonam do grudnia 1953 r.
Wzywam wszystkich nauczycieli szkół zawodowych
do podejmowania analogicznych zobowiązań.

EDWARD ZMYSŁOWSKI

naucz. Zasadniczej Szkoły Zawodowej
w Zamościu

WYCHOWAWCZYNI DOMU MŁODZIEŻY
Z OSTRÓDY

W odpowiedzi na apel kol. Józefa Hawlickiego, dla uczczenia zbliżającego się dziesięciolecia Polski Ludowej, zobowiązuje się:

- 1) wykonać tablice poglądowe do nauczania biologii (schemat obiegu krwi, układu limfatycznego),
- 2) przygotować kukielki i dekoracje do sztuki teatru kukielkowego pt. „Nowe szaty króla” wg baśni Andersena i zorganizować kilka występów w ciągu roku.

DELFINA BUGALSKA

Dom Młodzieżowy w Ostródzie

NAUCZYCIEL FIZYKI W RADZIONKOWIE

W odpowiedzi na apel kol. Józefa Hawlickiego, dla uczczenia 10-lecia Polski Ludowej — podejmuję zobowiązanie:

- wykonać 5 pomocy naukowych z fizyki dla klas V — VII,
- otoczyć opieką wszystkich kolegów w mojej szkole, którzy podejmą podobne zobowiązania, służyć im radą i pomocą,
- zaktywizować pracę kółka technicznego w szkole,
- w pełni wykorzystywać pomoce istniejące w szkole.

WOJCIECH TRZENSIOK

nauczyciel szkoły 11-letniej
w Radzionkowie

Ponadto zobowiązania do Redakcji nadesłali kol.
kol.: SZELEZIŃSKA (Starogard — Gdańsk), K. KA-
WA (Rzeszów), J. MARSZAŁ (Sopot), K. WZOREK
(Sanok), ST. SURZYŃSKI (Toruń), J. KOŚCINIŃSKI
(Lipno), K. HAJDUK (Gorlice), N. MOGILANKA
(Częstochowa), A. BULANDA (Nowy Sącz), A.
ADAMOWICZ (Warszawa).

